

REPUBLIKA SRPSKA
PREDSJEDNIK REPUBLIKE

NACRT

ZAKON
O OČUVANJU KULTURNOG I ISTORIJSKOG
NASLJEĐA SVETOG MANASTIRA HILANDAR

Banja Luka, maj 2023. godine

Z A K O N
O OČUVANJU KULTURNOG I ISTORIJSKOG
NASLJEĐA SVETOG MANASTIRA HILANDAR

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se način pružanja podrške i pomoći Republike Srpske očuvanju kulturnog i istorijskog nasljeđa Svetog manastira Hilandar - Sveta Gora Atonska.

Član 2.

Republika Srpska, preko svojih nadležnih organa, pruža podršku i pomoć očuvanju kulturnog i istorijskog nasljeđa Svetog manastira Hilandar (u daljem tekstu: manastir Hilandar), koji, od svog osnivanja 1198. godine, neprekidno postoji kao samoupravna monaška ustanova koja predstavlja jedinstveni centar srpske duhovnosti, kulture, obrazovanja i tradicije, i predstavlja neprocjenjivu vrijednost za srpsko kulturno i istorijsko nasljeđe, i upisan je, zajedno sa cjelokupnom baštinom Svete Gore Atonske, u Listu svjetske kulturne i prirodne baštine Uneska.

Član 3.

Republika Srpska, posredstvom Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve, pruža podršku i pomoć očuvanju kulturnog i istorijskog nasljeđa manastira Hilandara, tako što:

- 1) preko svojih nadležnih organa preduzima aktivnosti i sprovodi programe koji se odnose na: očuvanje i njegovanje istorijskih, vjerskih i kulturnih tradicija manastira Hilandara, praćenje stanja, istraživanje, prezentovanje i interpretaciju pokretnog i nepokretnog kulturno-istorijskog nasljeđa u sastavu manastira Hilandar i praćenje radova na tom nasljeđu, obnovu i rekonstrukciju i druge mjere zaštite postojećih objekata, izgradnju novih objekata manastira Hilandara, konzervaciju, restauraciju i druge mjere zaštite ostalog istorijskog i kulturnog nasljeđa u sastavu manastira Hilandara (freske, ikone, rukopisi i dr.), kao i sopstvene aktivnosti manastira Hilandar usmjerene na unapređenje uslova čuvanja, tekućeg održavanja i prezentovanja nasljeđa, kao i na održivi razvoj manastira Hilandar;
- 2) preko svojih nadležnih organa učestvuje i u organizaciji proslava značajnih datuma iz istorije manastira Hilandara i obavlja i druge poslove od značaja za očuvanje tradicije i kulturno-istorijskih spomenika manastira Hilandara.

Član 4.

(1) Poslovi nadležnih organa Republike Srpske iz člana 3. ovog zakona imaju za cilj:

- 1) očuvanje ustanove manastira Hilandar;
- 2) očuvanje, istraživanje, prezentovanje i interpretaciju cjelokupnog materijalnog i nematerijalnog kulturnog nasljeđa manastira Hilandar;
- 3) obnovu, zaštitu, revitalizaciju i održivo korišćenje objekata nepokretnog nasljeđa manastira Hilandar;
- 4) očuvanje, zaštitu i predstavljanje živopisa i pokretnog nasljeđa manastira Hilandar;
- 5) unapređenje stanja imovine i razvoj manastirske ekonomije manastira Hilandar;
- 6) podizanje nivoa društvene odgovornosti za zaštitu svjetskog kulturnog nasljeđa i srpskog kulturnog i istorijskog nasljeđa manastira Hilandar i podsticanje dobrotvorstva;
- 7) podizanje svijesti i znanja o srpskom kulturnom i istorijskom nasljeđu na Svetoj Gori Atonskoj.

(2) Sredstva za obavljanje poslova iz člana 3. ovog zakona obezbjeđuju se u budžetu Republike Srpske.

(3) Sredstva za realizaciju projekata za očuvanje kulturnog i istorijskog nasljeđa manastira Hilandar mogu se obezbjeđiti i u budžetu jedinice lokalne samouprave, putem donacija kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 5.

Radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) i davanja prijedloga, mišljenja i stručnih obrazloženja, Vlada obrazuje Komisiju za manastir Hilandar, kao posebno radno tijelo Vlade i utvrđuje njene zadatke i sastav.

Član 6.

(1) Obnovom, rekonstrukcijom i očuvanjem manastira Hilandara rukovodi manastir Hilandar u neposrednoj saradnji sa Vladom, Komisijom Vlade iz člana 5. ovog zakona i nadležnim ustanovama zaštite kulturnih dobara, kroz učešće u razmatranju i usvajanju planova radova i izvještaja o izvršenim radovima.

(2) Obnova, rekonstrukcija i očuvanje manastira Hilandara sprovodi se uz finansijsku podršku budžetskih sredstava Republike Srpske.

(3) Budžetska sredstva iz stava 2. ovog člana opredjeljuju se za svaku tekuću godinu zakonom kojim se utvrđuje budžet Republike Srpske, polazeći od usvojenih planova radova i izvještaja o realizaciji radova na obnovi, rekonstrukciji i očuvanju manastira Hilandara.

Član 7.

(1) Naziv, ime i lik kulturnog i istorijskog nasljeđa i dobara u sastavu manastira Hilandara u komercijalne svrhe na teritoriji Republike Srpske može koristiti samo manastir Hilandar, a druga lica isključivo po odobrenju manastira Hilandara.

(2) Komercijalnom upotrebom u smislu ovog zakona smatra se takva upotreba kulturnog i istorijskog nasljeđa i dobra iz stava 1. ovog člana kojom se ostvaruje finansijska dobit.

(3) Komercijalnom upotrebom kulturnog i istorijskog nasljeđa i dobra iz stava 1. ovog člana kao proizvoda istorije, kulture, umjetnosti i tradicije manastira Hilandar ne smije biti narušena njegova kulturno - istorijska vrijednost.

(4) Reprodukције, odливке, копије, факсимиле и фототипска издања културног наслеђа и добара у саставу манастира Хиландар на територији Републике Српске може израђивати само манастир Хиландар, друга лица искључиво по одобрењу манастира Хиландара, као и јавна установа заштите културног наслеђа, а у складу са прописаним мјерима надлежне установе заштите.

Član 8.

Sve aktivnosti u kojima učestvuje Republika Srpske a odnose se na očuvanje, obnovu i rekonstrukciju manastira Hilandara nastavljaju da se realizuju na osnovu akata na osnovu kojih su i započete i realizovane do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske”.

Broj:
Datum:
Banja Luka,

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Dr Nenad Stevandić